

UCG

Univerzitet Crne Gore

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOZOFSKI FAKULTET

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU 2022-2023.

Univerzitet Crne Gore FILOZOFSKI FAKULTET

Sadržaj

Uvodna riječ	3
Filozofski fakultet 2022/23. godine	6
Nastavni proces na Filozofskom fakultetu	11
Akademski integritet.....	13
Međunarodna saradnja	15
Naučnoistraživački rad	17
Saradnja sa obrazovnim institucijama	22
Vannastavne aktivnosti i obuke	23
Gostujuća predavanja	26
Promocije knjiga i izložbe	28
Studentsko angažovanje	30
Nagrade.....	31
Alumni klub	33
UNESCO katedra	35
Investicije/Infrastruktura	36

Uvodna riječ

Veliko mi je zadovoljstvo i posebna privilegija što mogu da predstavim preglednik aktivnosti Filozofskog fakulteta za tekuću akademsku 2022/23. godinu, u okviru kojeg ćemo prikazati reprezentativne sadržaje postignute u domenu nastave, nauke i međunarodne saradnje, kao i ukupnog razvoja naše organizacione jedinice. Kao i do sada, u svim segmentima, rezultate smo gradili timski, posvećeno i u punoj sinergiji svih zaposlenih, oslanjajući se na našu bogatu i višedecenijsku tradiciju, koja je u ključnim postulatima naš temeljni putokaz i društveno-humanistički referentni okvir kontinuiteta.

U tekućoj akademskoj godini obilježili smo značajni jubilej, 75 godina postojanja i razvoja višeg i visokog obrazovanja nastavnika u Crnoj Gori. Bila je to prilika da napravimo retrospektivu i izdvojimo brojna postignuća iz tako bogatog basena sadržaja rada na polju obrazovanja nastavnika tokom sedam i po decenija, od izuzetnog značaja za naš Fakultet, Univerzitet i crnogorsko društvo, uopšte. Tokom protekle godine nastavili smo kontinuitet razvoja svih konstitutivnih komponenti koje grade jedinstveni etos naše zajednice. Nastava, koju dinamički razvijaju na svih devet studijskih programa osnovnih studija, osam master i pet doktorskih programa, naši nastavnici i studenti, odvijala se u skladu sa projektovanim ciljevima akademskih kurikuluma uspješno i dodatno obogaćena novim dimenzijama praktične nastave, nakon postkovid perioda. I pored cjelishodno oblikovanih i pozitivno vrednovanih programa u reakreditacijskom procesu, predstoji nam novo dokreiranje ishoda učenja, koji će dodatno biti unaprijeđeni i dimenzionirani tzv. transverzalnim vještinama i ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje. Zalagali smo se za perspektivu poučavanja, učenja i podsticanja svijesti o važnosti etičkog ponašanja i promovisanja poštenja, poštovanja, iskrenosti i drugih vrijednosti koje su u osnovi akademskog integriteta. U skladu sa projektovanom idejom i praksama reprezentativnih visokoškolskih institucija, uspostavili smo sistem **studentske podrške**.

Na polju naučnoistraživačkog rada smo takođe nastavili ustaljene prakse istraživanja i publikovanja, objavljen je značajan broj naučno-istraživačkih radova u prestižnim časopisima, kao i kod uglednih međunarodnih izdavača. Realizovane su mnoge aktivnosti u funkciji osnaživanja naučno-istraživačkih kapaciteta, organizovane su brojne radionice, predavanja za studente master studija o načinu metodološkog struktuiranja master i drugih naučnih, stručnih radova, o kreativnim industrijama, radionice o akademskom integritetu, predavanja i aktivnosti u okviru Dana nauke. Filozofski fakultet je nastavio saradnju sa međunarodnim udruženjima i uzeo aktivno učeće u aktivnostima i zadacima asocijacija ATEE (Evropska asocijacija nastavnčkih fakulteta) i ENAI (Evropska mreža za akademski integritet).

Intenzivirali smo saradnju sa lokalnom zajednicom, posebno sa Sekretarijatom za mlade i nastavili, kao jedna od vodećih obrazovnih institucija u zemlji, prirodnu i neraskidivu saradnju sa svim značajnim reprezentima nikšićke sredine.

U prethodnom periodu sve službe – administrativna, finansijska i tehnička – studenti, nastavnici i saradnici, bezuslovno i kontinuirano su gradili jedinstveni etos zajedništva, zasnovan na kulturi komunikacije. Iako zajednica različitih učesnika, s prirodno različitim stručnim i profesionalnim kompetencijama i ličnim afinitetima, nesumnjivo, dijelimo svestremene i tradicionalno prepoznatljive ključne vrijednosti, a shodno tome i akademskog integriteta.

Kritički propitivati stvarnost, u duhu društveno-humanističnih paradigmi, koje prirodno baštinimo u okrilju naše fakultetske aule, jedini je i nužni postulat naše stvaralačke misije i prosperiteta. U tom smislu, ostali smo u kontinuitetu spremni za pravovremene i timski usaglašene odgovore na nadolazeće promjene, u punoj posvećenosti naučno-istraživačkom radu i kreativnoj, kvalitetnoj nastavi. Djelujući u duhu pravičnosti, u kulturi dijaloga i demokratije, uvažavajući jedni druge, dosljedno poštujući naša prava, slijedimo odgovorno naše obaveze.

Kroz postignuća u nastavi, stečena na temeljima tradicije, ali i unutrašnjeg, prezentnog kontinuiteta dinamične interakcije sa studentima, uspjehe na polju nauke i istraživanja, saradnje sa našim partnerima u lokalnoj zajednici, široj crnogorskoj sredini i inostranstvu, završavamo još jednu akademsku godinu.

Zahvaljujući našem zajedničkom, posvećenom radu, na temeljima svega postignutog u prethodnom višedecenijskom iskustvu, uspjeli smo da zadržimo i unaprijedimo sliku Fakulteta, u svojoj osobitosti i značaju u društvu, kao mjestu zanimljivom studentima za učenje i život!

Zahvalna na saradnji i podršci,
Dekanka,
Prof. dr Tatjana Novović

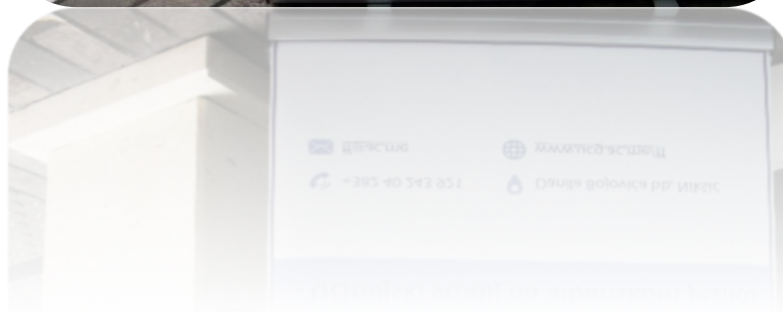

UCG
Univerzitet Crne Gore

Filozofski fakultet

- Filozofija
- Sociologija
- Istorija
- Predškolsko vaspitanje
- Pedagogija
- Obrazovanje učitelja
- Geografija
- Psihologija
- Učiteljski studij na albanskom jeziku

+382 40 243 921 Danila Bojovića bb, Nikšić
ff@ac.me www.ucg.ac.me/ff

Filozofski fakultet 2022/23. godine

Akademsko osoblje u radnom odnosu:

UPRAVA FAKULTETA:

Dekanka, prof. dr Tatjana Novović

Prodekanka za nastavu, prof. dr Dijana Vučković

Prodekanka za razvoj i finansije, prof. dr Biljana Maslovarić

Prodekan za nauku i međunarodnu saradnju, prof. dr Marijan Premović

AKADEMSKO OSOBLJE

9 redovnih profesora:

1. Andrijašević Živko
2. Barović Goran
3. Brajović Boris
4. Doderović Miroslav
5. Gvozdrenović Slavka
6. Mićanović Veselin
7. Milić Saša
8. Novović Tatjana
9. Zorić Vučina

17 vanrednih profesora:

1. Bakrač Vladimir
2. Burić Dragan
3. Čeranić Goran
4. Drekalović Vladimir
5. Golović Radoje
6. Krcunović Dušan
7. Maslovarić Biljana
8. Mijanović Dragica
9. Miljkovac Ana

10. Nikolić Gojko
11. Perošević Nenad
12. Perović Drago
13. Premović Marijan
14. Šakotić Nada
15. Šarović Rade
16. Vučković Dijana
17. Vujačić Lidija

15 docenata:

1. Elezović Dalibor
2. Ignjatović Dušan
3. Milica Jelić Milica
4. Krivokapić Nataša
5. Maraš Srđan
6. Marojević Jovana
7. Mešter Jelena
8. Papović Dragutin
9. Prekić Adnan
10. Rakonjac Miomirka
11. Stamatović Aleksandar
12. Vujadinović Ljiljana
13. Vujović Tatjana
14. Živković Predrag
15. Banjak Dragoslav

17 saradnika u nastavi:

1. Banović Nebojša
2. Blagojević Darko
3. Blagojević Darko
4. Blečić Marijana
5. Bogdanović Ljiljana
6. Brajušković Mileva
7. Drašković Milica
8. Grozdanić Goran
9. Ivanović Jelena
10. Jovović Vasilj
11. Kasalica Nađa
12. Miletić Bojana
13. Rajković Kristina
14. Samardžić Obrad
15. Ščekić Milan
16. Todorović Katarina
17. Tomović Nada

9 Predstavnik studenata:

1. Adžić Nikolina
2. Božović Kristina
3. Bulatović Tijana
4. Drinčić Dejan
5. Kankaraš Igor
6. Kovačević Marko
7. Milić Vojislav
8. Radović Anđelina
9. Vujović Filip

NENASTAVNO OSOBLJE

Dekanat:

Jovana Raičević, sekretarka; Vesna Vojinović, poslovna sekretarka u kabinetu dekana.

Finansijska služba:

mr Jovana Šestović, šefica računovodstva; Sonja Božović, referentkinja za računovodstvene poslove.

Arhiva: Ana Jovanović, arhivarka i Stojanka Knežević, daktilografkinja.

Kancelarija za magistarske/master i doktorske studije: Jelena Striković, referentkinja.

IT administrator: Ivan Delević.

Studentska služba: Olivera Dubljević, šefica studentske službe, Snežana Perunović, referentkinja i Dragana Domazetović, daktilografkinja.

Biblioteka: Rajko Nenezić, upravnik; bibliotekarke: Nataša Ždravević, Mladenka Todorović i Dušanka Jovović; knjižničari: mr Vasko Milatović i mr Tomo Papić.

TEHNIČKO OSOBLJE:

Miodrag Komnenović, domar - baštovan - majstor.

Dragan Pižurica, ložać - vozač.

Milijana Ivanović, Olivera Popović, Radivojka Đukanović, Marija Butorović, Dragana Eraković i Gordana Bulatović, higijeničarke.

Studijska 2022–2023. godina

Broj upisanih studenata – brucoši u studijskoj 2022/23:	
Akadske osnovne studije	242
Akadske master studije	109
Specijalističke studije	34
Doktorske studije	5

Broj diplomiranih studenata 2022/23:	
Akadske osnovne studije	109
Akadske master studije	21
Specijalističke studije	48
Doktorske studije	1

Rezultati naučnoistraživačkog rada u 2022/23. godini:	
Radovi u međunarodnim časopisima (SCI/SCIE/SSCI/A&HCI)	29
Radovi u međunarodnim časopisima koji su indeksirani na SCOPUSU	3
Poglavlja u međunarodnim monografijama	4

Nastavni proces na Filozofskom fakultetu

Nastavi se na Filozofskom fakultetu tradicionalno poklanja velika pažnja, pa su generacije studenata i nastavnika dio kontinuiranog obrazovnog procesa koji oblikuju težnje za razvojem svih potencijala studenata, podsticanjem njihovog kritičkog i stvaralačkog mišljenja i otvorenim komunikacionim sistemom u kome se poštuju mišljenja, cijene argumenti i uvažavaju različitosti.

Danas na Fakultetu postoji devet uspješno organizovanih osnovnih studijskih programa, a imamo razvijen i drugi ciklus studija za sve njih, uključujući i jedan interdisciplinarni master profil studija. U okviru pet studijskih programa reakreditovane su i doktorske studije, a u planu je akreditacija i novih doktorskih programa. U svrhu cjelishodnije procjene efikasnosti rada na pomenutim studijskim programima, radili

smo dvije godišnje samoevaluacije, kao i kumulativnu, kompleksnu, formativnu samoevaluaciju za potrebe reakreditacije. Veoma uspješno su realizovani ciljevi u svim domenima od značaja za razvoj naše institucije, tj. indikatori o radu na polju nastave, nauke, informisanja, komunikacije, ukupnog ambijenta za rad na fakultetu, od Komisije za eksternu evaluaciju su visoko ocijenjeni, o čemu svjedoči preporuka za potpunu reakreditaciju na period od pet godina. Na osnovu Izvještaja o akreditaciji, razvijen je i usvojen Akcioni plan koji obuhvata niz segmenata koje je moguće unaprijediti u narednom periodu od dvije godine. Budući da nam je praktična nastava posebno značajna, u pandemijskom dvogodišnjem periodu smo na tom polju imali višestruke izazove. Tokom prethodnog semestra praktična nastava u realnom radnom okruženju ponovo je aktuelizovana u punom obimu, a obnovili smo ugovore sa partnerskim institucijama iz svih sfera obrazovanja.

Na putu osavremenjivanja i funkcionalizovanja programskih ishoda učenja, koje treba uskladiti sa Crnogorskim okvirom kvalifikacija i potrebama tržišta rada, od značajnog doprinosa će biti naše aktivno učešće u realizaciji Erasmus + projekta Credit4teach,. Značajno je unaprijeđen rad na master i doktorskim studijama. Komisije za master i doktorske studije su razvile kontinuirani sistem informisanja, praćenja i podrške studentima na oba nivoa studija. Svjesni činjenice omasovljavanja master studija, u skladu sa modelom 3+2, usvojenim 2017. godine, pravovremeno smo razradili proceduru funkcionisanja od prijave do odbrane master rada, a uz to obezbijedili pouzdanu i funkcionalnu komunikaciju između studenta, mentora, referenta, Komisije i Centra za kvalitet i Odbora za master studije. Tokom prošle godine odbranjeni su prvi master radovi prema novom modelu studiranja.

Akademski integritet

Na Filozofskom fakultetu realizovan je i 2023. godine uspješno finalizovan nacionalni naučno-istraživački projekat *Jačanje akademskog integriteta – interdisciplinarni istraživački pristup etičkom ponašanju u visokom obrazovanju* (SAI). Rezultati projekta SAI su raznovrsni – od učešća na međunarodnim naučnim konferencijama i publikovanja radova u renomiranim međunarodnim časopisima do realizacije radionica i predavanja za studente.

Posebno značajan rezultat je Priručnik o akademskom integritetu, pripremljen kao sveobuhvatan vodič za studente i mlade istraživače. Članovi projektnog tima su napisali priručnik pod nazivom „Akademski integritet – znam, uvažavam, primjenjujem” s ciljem da akademskoj zajednici u Crnoj Gori pruži nove i relevantne informacije u vezi sa akademskim integritetom, etičkim standardima i akademskim pisanjem. Priručnik je u funkciji učenja o akademskom pisanju, načinima citiranja (APA i Harvardski stil), poštovanju etičkih standarda tokom istraživanja i publikovanja radova. Jedno od poglavlja daje sažet pregled principa Zakona o akademskom integritetu i Etičkog kodeksa Univerziteta Crne Gore. Priručnik je koncipiran tako da sva teorijska objašnjenja prate zanimljivi i praktični primjeri i vježbe na zadatu temu.

Osim toga, posvećeno bavljenje akademskim integritetom omogućilo je Filozofskom fakultetu članstvo i aktivno učešće u radu ENAI mreže (European Network for Academic Integrity), kao i prezentovanje nekoliko radova na godišnjim konferencijama ove važne grupe koja okuplja fakultete, univerzitete i članove akademske zajednice koji su istinski posvećeni akademskom integritetu.

Akademski integritet suštinski je princip rada Filozofskog fakulteta, središte njegove misije i vizije. Pomenuti projekat i aktivnosti ne predstavljaju suštinsku novost za etičku dimenziju obrazovanja i istraživanja svojstvenu društvenim i humanističkim naukama koje se izučavaju u okviru Filozofskog fakulteta, ali se mogu prepoznati kao akcije usmjerene na revitalizaciju akademskog integriteta, kao fundamentalnog opredjeljenja akademske zajednice.

Međunarodna saradnja

Tokom 2022/23. godine uspostavili smo respektabilan broj sporazuma sa univerzitetima i naučnim institutima u regionalnom i evropskom okruženju, što nesumnjivo potvrđuju naša nastojanja za što bogatijom saradnjom sa institucijama srodne profilacije i van Crne Gore. Ugovore o saradnji s Filozofskim fakultetom u Nikšiću potpisali su: Istorijski institut u Beogradu (Srbija), Filozofski fakultet u Beogradu (Srbija), George Baritiu Institute of History, Romanian Academy (Rumunija), Filozofski fakultet u Novom Sadu (Srbija), Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu (Srbija), Geografski institut „Jovan Cvijić“ SANU (Srbija), Filozofski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci (Bosna i Hercegovina), Prirodno-matematički fakultet u Banjoj Luci (Bosna i Hercegovina), Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (Hrvatska), Faculty of Education Sciences u Skadru (Albanija). Svi pomenuti ugovori dio su spektra namjera i ideja o zajedničkim aktivnostima koje bi bile realizovane na sljedećim akademskim poljima: realizacija zajedničkih naučnoistraživačkih projekata, organizovanje zajedničkih konferencija, ljetnjih škola, objavljivanje zajedničkih publikacija i izdanja, razmjena publikacija, razmjena studenata i zaposlenih, uzajamna pomoć u edukaciji studenata i nastavnog osoblja, kao i u drugim oblastima koje su od zajedničkog interesa.

U okviru međunarodne saradnje Filozofski fakultet u junu 2023. godine posjetio je ambasador Republike Sjeverne Makedonije Nj.E. Zećir Ramčilović, koji je tom prilikom obećao pomoć oko uspostavljanja bliže kolaboracije sa fakultetima i institutima u Sjevernoj Makedoniji. Dogovoreno je da ambasador Ramčilović održi predavanje studentima Filozofskog fakulteta u oktobru ove godine.

Internacionalizacija Filozofskog fakulteta važan je strateški cilj, a jedan od načina za realizovanje planiranog ostvarujemo putem povremenog održavanja predavanja i radionica na engleskom jeziku, a formiran je i katalog predmeta sa odgovarajućim kurikulumima. Takođe, međunarodna razmjena studenata i nastavnog osoblja dio je pomenutog strateškog plana. Razmjena studenata i nastavnika putem Erasmus+ programa nakon pandemije ponovo je aktivirana u okviru različitih programa mobilnosti (Erasmus i CEEPUS). Na polju razmjene akademskog i administrativnog osoblja u akademskoj 2022/23. godini Erasmus+ koristilo je sedam profesora sa Filozofskog fakulteta. Njihovi boravci bili su usmjereni na realizovanje predavanja i stručno usavršavanje na sljedećim univerzitetima: Univerzitet Marmara u Istanbulu (Turska), Univerzitet u Alba Juliji (Rumunija), Univerzitet u Oradei (Rumunija), Univerzitet u Šćećinu (Poljska), Univerzitet u Sarlandu (Njemačka), Univerzitet u Osijeku (Hrvatska) i Univerzitet u Zagrebu (Hrvatska). Jedna

saradnica sa Studijskog programa za psihologiju, u okviru programa Erasmus +, pohađala je Ljetnju školu u Radboudu (Holandija).

U toku ove akademske godine na Filozofskom fakultetu realizovan je veći broj dolaznih mobilnosti akademskog i administrativnog osoblja, posredstvom programa Erasmus+. U okviru tih mobilnosti studenti Filozofskog fakulteta imali su privilegiju da čuju predavanja profesora sa partnerskih univerziteta. Studentima pedagogije i psihologije održala je predavanje prof. dr Silvie Abad-Merino sa Univerziteta u Kadizu (Španija), krajem septembra 2022.godine, a potom su profesori (5) sa Univerziteta u Marmari, u Istanbulu (Turska) održali predavanja studentima na Studijskom programu za sociologiju. Studenti sa Studijskog programa za obrazovanje imali su prilike da slušaju predavanja profesora i saradnika sa Univerziteta u Mariboru. Na Filozofskom fakultetu u okviru stručnog usavršavanja boravila su tri profesora sa Univerziteta u Oradei. U okviru Erasmus+mobilnosti, predstavnici administrativnog osoblja sa univerziteta u Kopru i Oradei boravili su na Fakultetu.

Pored akademskog osoblja, mobilnost su ostvarivali i studenti. Dvoje studenata provelo je zimski semester na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku (Obrazovanje učitelja) i na Univerzitetu u Varšavi-Poljska (Psihologija). Pored odlazne mobilnosti na Fakultetu je bila prisutna i dolazna mobilnost. Dvije studentkinje sa Pedagoškog fakulteta u Jagodini (Srbija) u zimskom semestru slušale su predavanja na Studijskom programu za obrazovanje učitelja, a jedna studentkinja iz Hajdelberga (Njemačka) slušala je u zimskom semestru predavanja na Studijskom programu za psihologiju.

U martu 2023. godine Kancelarija za međunarodnu saradnju i mobilnost organizovala je zajedničke konsultacije za studente Filozofskog i Filološkog fakulteta. Tom prilikom studenti su bliže upoznati sa benefitima koje pružaju programi mobilnosti na Univerzitetu Crne Gore.

Naučnoistraživački rad

Nauka i istraživanje, uz nastavu i učenje, predstavljaju bazični dio naše djelatnosti. Filozofski fakultet je kompozicija društvenih i humanističkih nauka, a tim naukama imanentno je kritičko čitanje stvarnosti, argumentovana diskusija, upitanost o svemu onome što oblikuje i odlikuje život i razvoj društva i pojedinca. Prije nešto više od dva vijeka, Humbolt je pretpostavio da studenti i nastavnici voljno i bezinteresno tragaju za naučnim saznanjima i da bi univerziteti trebalo da budu zajednice onih koji misle i diskutuju. Njegove su ideje i danas inspirativne i rezilijentne, uprkos činjenici da mnogi zahtjevi tržišta rada povremeno djeluju u smjeru koji im oponira. Univerziteti bi trebalo da se bave treningom intelekta i da utiču na razvoj cjelovite i slobodne, integrisane ličnosti, što se prema sociokonstruktivističkoj paradigmi učenja ostvaruje interferencijom nastave, nauke i istraživanja. Filozofski fakultet je primordijalna jedinica takvog univerzitetskog ambijenta, što je naša trajna obaveza i odgovornost. U tom smislu, sinergizovanje nauke i nastave kontinuirano predstavlja nužnu pretpostavku našeg valjanog funkcionisanja.

Filozofski fakultet obnovio je licencu za naučnoistraživačku ustanovu za period 2021–2026. godine.

Filozofski fakultet u pratnerstvu sa Filološkim fakultetom povodom „Dana nauke i inovacija”, koje organizuje Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore, organizovao je nekoliko aktivnosti 29. i 30. septembra 2022. godine:

- *Prezentacija istraživanja savremenih klimatskih promjena u Crnoj Gori*, govorio je prof. dr Dragan Burić,
- Okrugli sto na temu: *Akademski integritet*, govorili su prof. dr Vesna Vukićević – Janković (Filološki fakultet, članica Etičkog komiteta), prof. dr Mara Šćepanović (predsjednica Etičkog komiteta), mr Marijana Blečić (Filozofski fakultet). U okviru naučnoistraživačkog rada posvećenom istoj tematici, koji je nagrađen na međunarodnoj konferenciji (Dubai), autorka rada, prof. dr Dijana Vučković (Filozofski fakultet) predstavila je zanimljive rezultate, prikupljene prilikom anketiranja i intervjuisanja nastavnika i studenata sa UCG.
- *Strategija naučnoistraživačkog rada u Crnoj Gori*, prof. dr Vladimir Drekalović, govorio je o statusu humanističkih nauka i planiranim ciljevima i pravci razvoja humanistike u narednom periodu. Pored toga ukazao je na mogućnosti naučnog napredovanja i usavršavanja studenata Filozofskog fakulteta u okviru programa koje nudi Ministarstvo prosvjete, Erasmus i Ceepusa.
- *Razvoj vještine čitanja ćirilskog pisma u trećem razredu osnovne škole*, bila je tema prvog odbranjenog master rada na Fakultetu, mr Marije Vujičić na integrisanom Studijskom programu za obrazovanje učitelja, pod mentorstvom prof. dr Dijane Vučković. Rad je predstavljen u okviru Dana nauke.

- *Geoprostorna procjena stanja vegetacije nakon požara otvorenog prostora korišćenjem Sentinel-2 satelitskih snimaka – studija slučaja Luštica (Crna Gora), tema master rada Filipa Vujovića, sa Studijskog programa za geografiju, koju je predstavio prisutnim studentima, nastavnicima i saradnicima u okviru Dana nauke.*

U okviru izdavačke djelatnosti na Fakultetu i Univerzitetu Crne Gore, publikovane su dvije studije: *Socio-kulturni identiteti djece predškolskog uzrasta u Crnoj Gori (2021)*, *Društvena osnova - problemi i perspektive razvoja (2022)*, *Prirodni i turistički potencijali u funkciji razvoja turizma i zaštite prirode (2022)*, *Slow and fast tourism: travellers, local communities, territories, experiences (2022)* i pripremljen je *Praktikum – akademski integritet: znam, uvažavam, primjenjujem*, koji će biti publikovan i na engleskom jeziku.

Osim toga, otkupljena su autorska prava za publikovanje izuzetno vrijedne monografije “Noć skuplja vijeka”, koja je prevedena na sedam jezika i dizajnirana likovnim ilustracijama ugledne umjetnice Olje Ivanjicki. Pomenuti projekat realizovan je zajedno sa Filološkim fakultetom.

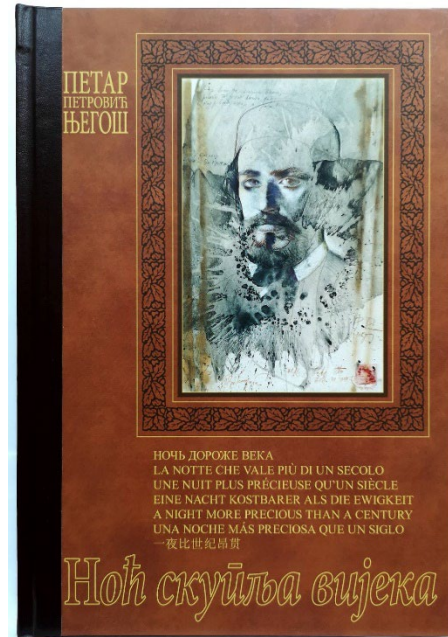
U maju 2023. godine izašao je prvi broj naučnog časopisa za metodičku teoriju i praksu *Metodika nastave*, Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Časopis ima međunarodnu redakciju i izlazi jednom godišnje (decembar) u elektronskoj formi. *Metodika nastave* je prvi časopis ovog profila u Crnoj Gori.

Takođe, studenti Filozofskog fakulteta ispoljili su interesovanje za pokretanje studentskog naučno-stručnog časopisa, a uprava Fakulteta, profesori i saradnici dali su punu podršku ovoj ideji. Očekujemo da će tokom ove godine pomenuta inicijativa biti realizovana, te da će naši studenti tako dobiti mogućnost da rezultate svojih prvih stručnih i naučnih radova publikuju u časopisu.

U prošloj godini odobrena su dva bilateralna projekta sa Slovenijom za period od 2023–2025. godine. Od početka ove godine realizuju se dva Erasmus projekta, jedan Interreg dunavski projekat i dvije COST akcije.

Istraživačka grupa sa Studijskog programa za istoriju Filozofskog fakulteta, uz podršku Ministarstva nauke tokom 2021. i 2022. godine realizovala je naučni projekat: “*Post-socijalistički identitet Crne Gore*”. Ovaj projekat je nastavak aktivnosti u okviru međunarodnog projekta COST akcije: “*New Exploratory Phase in Research on East European Cultures of Dissent*”. Osnovni cilj projekta bio je definisanje i utvrđivanje bazične naučno-istraživačke osnove za problematizaciju postsocijalističkog identiteta Crne Gore, koji ima ključnu ulogu na oblikovanje savremenog identiteta crnogorskog društva.

Tokom 18 mjeseci trajanja projekta, na Filozofskom fakultetu su stvoreni uslovi za formiranje takozvane *Digitalne laboratorije*, kroz koju je moguća digitalizacija različitih oblika istorijskih izvora, dominantno arhivskih dokumenata i štampe. Poseban fokus projekta bilo je svobuhvatno, multidisciplinarno istraživanje koje je obuhvatilo analizu svih segmenata Post-socijalističkog identiteta Crne Gore. U tom kontekstu, istraživači uključeni u realizaciju projekta identifikovali su ključne elemente postsocijalističkog identiteta Crne Gore, i o njima pripremili posebne naučne radove.

Rezultati istraživanja predstavljeni su na međunarodnoj naučnoj konferenciji: *Post-socijalistički identitet Crne Gore*, koja je održana u Podgorici. Naučni rezultati projekta i navedene konferencije prezentovani su u tematskom broju časopisa MJSS - <http://www.mjss.ac.me/index.php/en/archive?view=article&id=37&catid=2>

„Istraživanje beskućništva u Crnoj Gori“ je projekat Filozofskog fakulteta u Nikšiću koji je finansiran od strane Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja. Osnovni cilj ovog projekta je istraživanje beskućništva u Crnoj Gori u kojem bi se ispitali obim i struktura ovog društvenog problema. Pri ostvarenju tog cilja neophodno je kreirati specifičnu metodologije za mjerenje i monitoring beskućništva u Crnoj Gori koji bi se mogao zatim periodično ostvarivati. Sledeći cilj je pokrenuti i potkrijepiti raspravu o beskućništvu naučnim argumentima i podacima. Rezultati projekta će biti prezentovani crnogorskoj javnosti kako bi se javnost bolje upoznala sa ovim društvenim problemom, njegovim oblicima i uzrocima, a društvene institucije imale jasniju viziju rješavanja ili ublažavanja posljedica ovog problema. Nakon završetka ovog projekta Crna Gora će po prvi put imati bazu podataka o beskućnicima, oblicima beskućništva koji postoje u Crnoj Gori, raspoređenosti beskućnika po gradovima, odnosno regionima, njihovim socio-demografskim karakteristikama i sl.

Univerzitet Crne Gore je početkom 2023. godine postao dopisni član Evropske organizacije za istraživanje beskućništva FEANTSA. Koordinator projekta doc. dr Nataša Krivokapić, kao predstavnik Univerziteta Crne Gore, učestvovala je na Generalnoj skupštini organizacije i Forumu FEANTSA 2023: *Ujedinjeni u kriznim vremenima*. Članovi tima ovog projekta su i prof. dr Goran Čeranić, prof. dr Rade Šarović i magistr Milica Rajković Sandić, a u raznim fazama istraživanja su bili angažovani i studenti Studijskog programa za sociologiju.

Studijski program za sociologiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću u okviru Erasmus + Internacionalnog programa mobilnosti je bio domaćin uvažanim kolegama iz Turske, prof. dr Nuri Tinazu, prof. dr Talip Kucukcanu i doc dr. Melih Cobanu sa Odsjeka za sociologiju,

Marmara Univerziteta u Istanbulu. Turske kolege su tokom svog petodnevnog boravka održale seriju predavanja o aktuelnim globalnim društvenim temama a njihova posjeta se pokazala kao izvrsna prilika da se ostvare brojni kontakti sa kolegama u Crnoj Gori i razmotre različite mogućnosti jačanja bilateralne saradnje, posebno u sferi istraživačkih i obrazovnih projekata. Kolege sa Filozofskog fakulteta prof. dr Vladimir Bakrač i doc. dr Nataša Krivokapić, uzvratili su posjetu turskim kolegama posjetivši Marmara Univerzitet u Istanbulu gdje su na Fakultetu za umjetnost i nauku ovog univerziteta, studentima osnovnih i master studija održali niz predavanja iz oblasti Sociologije religije i Sociologije politike.

Saradnja sa obrazovnim institucijama

Tokom akademske 2022/23. godine unaprijeđena je i poboljšana saradnja sa relevantnim institucijama u zemlji: CANU, Zavodom za školstvo, Zavodom za udžbenike i nastavna sredstva, Centrom za stručno obrazovanje, Ispitnim centrom Crne Gore, Agencijom za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja.

Vannastavne aktivnosti i obuke

U prvoj polovini oktobra 2022. godine u okviru Horizontal Facility II projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve“ obilježen je Dan inkluzije.

Obilježen je Svjetski dan filosofije i prezentovana je tema „Budućnost stida“, o kojoj su govorili prof. dr Boris Brajović, prof. dr Drago Perović i prof. dr Dušan Krcunović.

Krajem novembra 2023.godine, u okviru predmeta *Matematičke igre*, studentkinje master studija Studijskog programa za Predškolsko vaspitanje i obrazovanje su izvele tri predstave, kao i osmislile mini sajam matematičko-didaktičkih materijala, u amfiteatru Filozofskog fakultetu. Događaju su prisustvovala djeca iz JPU „Dragan Kovačević“, iz vaspitnih jedinica „Sunce“ i „Neven“ u kojima studentkinje obavljaju svoje redovne praktične aktivnosti, pod mentorstvom prof. dr Veselina Mićanovića.

Početkom decembra studentkinje treće godine Studijskog programa Predškolskog vaspitanja i obrazovanja su zajedno sa svojim predmetnim profesorom dr Mirkom Đukanovćem i saradnicom mr Marijanom Blečić (*Metodika upoznavanja društva*) sakupili donacije za Dječji dom „Mladost“ u Bijeloj.

Studentkinje Studijskog programa za obrazovanje učitelja i Predškolskog vaspitanja i obrazovanja, uz podršku prof. dr Dijane Vučković obilježile su prigodnim aktivnostima Međunarodni dan ljudskih prava kroz igru Savjeta Evrope „Evropa – pitanje vrijednosti“.

Učesnice su kroz timske izazove diskutovale o razumijevanju i primjeni ljudskih prava i demokratskih kompetencija, što je osnova Horizontal Facility II projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve“, koji implementira Kancelarija Savjeta Evrope u Podgorici. Studentkinje master studija Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, 7. marta 2023. su izvele predstavu: „Žene kroz istoriju“ za šezdestoro djece iz VJ „Sunce“ i VJ „Neven“. Aktivnost je realizovana uz podršku UNESCO katedre za obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava.

U maju 2023. godine studenti druge godine Studijskog programa za obrazovanje učitelja su, u okviru predmeta *Školska praksa II*, posjetili *Brainobrain* centar u Nikšiću. Tom prilikom su realizovali likovnu radionicu za djecu preškolskog uzrasta i prvog razreda osnovne škole. Istog mjeseca studentkinje treće godine Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i obrazovanje su u okviru vannastavnih aktivnosti iz predmeta *Stručno pedagoška praksa*, posjetile Dom starih „Nikšić“. Studentkinje su ovom prilikom donirale poklone za najstarije u vidu društvenih igara.

Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore pridružio se kampanji posvećenoj borbi protiv rodno zasnovanog nasilja pod imenom ZAPITAJ SE, koju Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori i Evropska kuća sprovode u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore, Fudbalskim savezom Crne Gore, NVO Attack i Udruženjem psihologa Crne Gore. Fotografije sa pratećim tekstom na ovu temu su postavljene na vidljivim mjestima u zgradi fakulteta.

U drugoj polovini juna 2023. na Fakultetu je održana radionica sa učenicima srednjih elektrotehničkih škola u Crnoj Gori. Riječ je o aktivnostima koje su organizovane u okviru Ljetnje škole o obnovljivim izvorima električne energije, u organizaciji Ministarstva prosvjete, Elektrotehničkog fakulteta i Elektroprivrede Crne Gore, a dio planiranih sadržaja realizuje se na Filozofskom fakultetu. Radionicu su održale saradnice na Studijskom programu za psihologiju, Ljiljana Bogdanović i Snežana Kaščelan, a teme koje su obrađivane su se ticale stresa i njegovog prevladavanja, kao i efikasne komunikacije. Učenici su kroz niz različitih teorijskih i praktičnih aktivnosti upoznati sa stresom i mehanizmima prevladavanja stresnih situacija.

Gostujuća predavanja

U akademskoj 2022/23. godini studenti su imali priliku da slušaju predavanja po pozivu eminentnih profesora i istaknutih stručnjaka iz prakse. Početkom oktobra 2022. godine predavanje na temu *Država, Svetinje, Evropski Put: savremena crnogorska politika kroz prizmu teorije diskursa*, održao je mr Feđa Pavlovića, doktorand političkih nauka na Univerzitetu Ludvig-Maksimilijan u Minhenu. Tim istraživača sa Univerziteta u Mariboru, sastavljen od prof. dr Andreja Šorga, doc. dr Andree Špernjak i asistentkinje Vide Lang održao je tri predavanja na Filozofskom fakultetu, u oktobru 2022. godine. Teme predavanja bile su: *Cargo cult-based science education research; Students as partners in education research; Benefits of smartphones and tablets in elementary school education.*

Tokom 2022. godine organizovana su četiri predavanja za studente osnovnih, master i doktorskih studija, koji se bave spajanjem elemenata kreativnosti i preduzetništva u humanističkim naukama. Prvo predavanje održao je Mario Mikić-Vučak, a posvećeno je temi: *XR tehnologije – nova vrsta pripovijedanja*, 9. novembra, putem ZOOM platforme. Predavanje na temu *Kako iskoristiti znanje i postati preduzetnik u oblasti humanističkih nauka ili kako osmisliti i prodati „humanističku priču“*, realizovao je prof. dr Aleksandar Erceg.

Takođe, organizovano je predavanje: *Savremene društvene mreže kao alat budućnosti – primjer Tik-Toka*, a predavač je bila mr Katarina Tomašević. Sredinom decembra 2022. godine, putem Zoom platforme, organizovano je predavanje: *Muzeji između stvarnog i digitalnog*, a predavačica je bila doktorandkinja Mihaela Kulej. Program o kreativnim industrijama nije bio dio projektnih

aktivnosti, ali je realizovan u okviru tekućih, aktuelnih tematskih događaja na Filozofskom fakultetu.

U saradnji sa Sekretarijatom za kulturu, sport, mlade i socijalno staranje Opštine Nikšić, u martu 2023. godine, upriličeno je predavanje MA Nikole Mijuškovića, na temu *Psihologija u teoriji – psihologija u praksi: iskustva iz besplatnog Psihološkog savjetovišta za mlade u Nikšiću*. Predavanju je prisustvovao veliki broj mladih – učenika srednjih škola u Nikšiću sa svojim profesorima, kao i studenata i profesora sa nekoliko studijskih programa Filozofskog fakulteta.

U okviru realizacije bilateralnog projekta između Filozofskog fakulteta u Nikšiću i Filozofskog fakulteta u Ljubljani, profesorice slovenačkog univerziteta, prof. dr Olga Markič, doc. dr Maja Malec i mr Nastja Tomat, održale su, u martu 2023. godine, predavanje posvećeno temama iz oblasti epistemologije i logike (*Vještačka inteligencija i pitanje transparentnosti i objašnjenja; Razumijevanje modalnosti; Ograničena epistemička racionalnost kao veza između normativnog i deskriptivnog*).

Promocije knjiga i izložbe

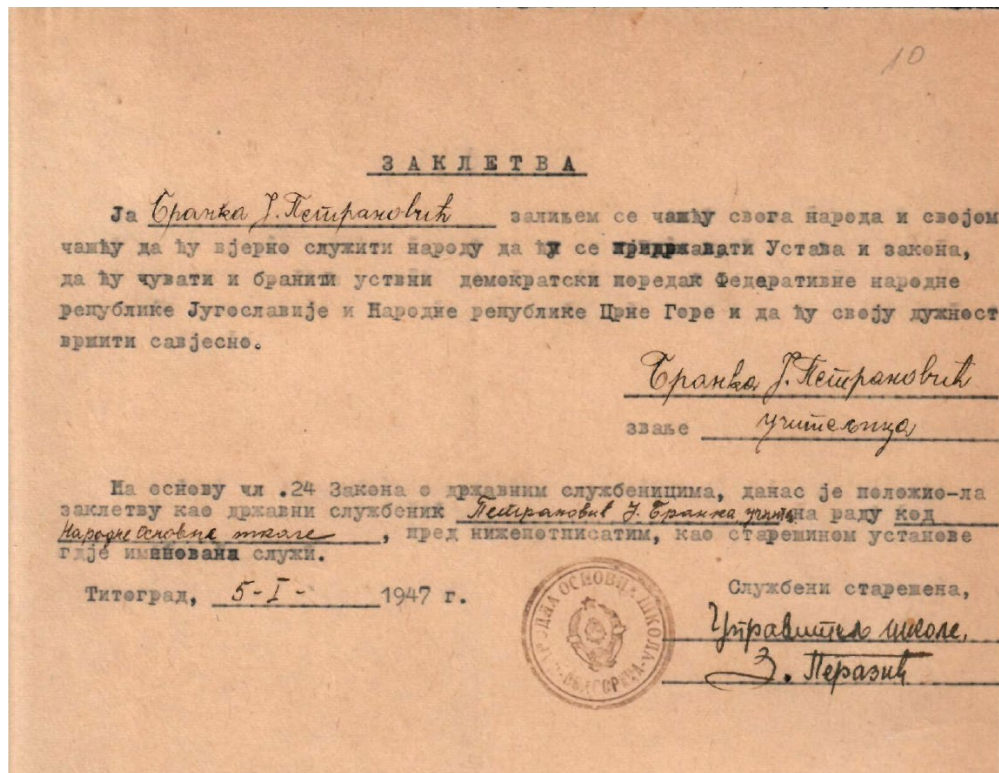
Pored gostujućih predavanja na Fakultetu, realizovane su dvije promocije knjiga:

- promocija monografije autorke dr Mirjane Blagojević, pod nazivom, *Pod okriljem Svetog Nikole i Svetog Vlaha: pomorsko pravo u Kotoru i Dubrovniku po odredbama njihovih statuta*. O knjizi su govorili istoričar prof. dr Marijan Premović, arheolog mr Dušan Medin i sama autorka monografije;
- promocija knjige prof. dr Bogoljuba Šijakovića: *Prolegomena za vizantijsku filozofiju i pitanje hrišćanske filozofije*, čiji su izdavači Gnomon: Centar za humanistiku iz Beograda i Institut za srpsku kulturu iz Nikšića. U predstavljanju knjige su učestvovali prof. dr Tatjana Novović, prof. dr Boris Brajović, viši naučni saradnik na Etnografskom institutu SANU dr Mikonja Knežević, kao i autor knjige.

U klubu “LOGOS” na Filozofskom fakultetu, 26.juna 2023. godine, priređena je izložba dokumenata i fotografija *Prosvjeta u Podgorici*, autorki Biljane Drašković i Sandre Marković, a gostovao je i govorio direktor DACG Danilo Mrvaljević. Prezentacija ovih važnih svjedočanstava obuhvata razvoj prosvete i školstva u Podgorici, počevši od 1900.godine, pa do osamdesetih godina prošlog vijeka. Planirano je da sljedeća izložba Državnog arhiva na Filozofskom fakultetu bude u septembru ove godine, a tema izložbe biće *Razvoj školstva u Ulcinju od početka rada prve svjetovne škole 1886. godine do sredine šezdesetih godina XX vijeka*. Takođe, najavljeno je da u oktobru 2023. bude izložba fotografija i dokumenata vezanih za razvoj školstva u Crnoj Gori kroz istoriju.

Zakletva je iz fonda Sreski narodni odbor Titograd, iz 1947. godine te je njena signatura: AOPG, SNOT, Opšta uprava, Dosijea, __1947. __kut. 1

Studentsko angažovanje

Tokom ove studijske godine (septembar-april 2022), studenti su organizovali dvije uspješne akcije dobrovoljnog davanja krvi. Ovakav vid aktivnosti doprinosi podizanju svijesti studenata o važnosti obezbjeđivanja sigurnih količina krvi, kao i važnosti povećanja dobrovoljnog, nenamjenskog davalatva krvi.

Jedan od tradicionalnih studentskih događaja i okupljanja uz muzičke sadržaje, koji se godinama realizuje u Podgorici, prvi put organizovan je u Nikšiću (vis Tetra i Kuba bend su bili angažovani). I ove godine studenti su učestovali u univerzitetskim takmičenjima (mali fudbal, košarka). U aprilu 2023. godine studenti su organizovali utakmicu između profesora i studenata.

Tokom ove godine studenti su organizovali radni sastanak sa predstavnicima opštine Nikšić, a nakon toga priredili filmsko veče, kada su emitovani filmovi kolega/studenata sa Fakulteta za dramske umjetnosti. Ove godine, studenti su učestovali i u koorganizaciji Filozofijade sa Filološkim fakultetom iz Beograda. Filozofijada je organizovana u Budvi, uz učešće preko 850 studenata iz regiona Jugoistočne Evrope.

Studenti su i ove godine tradicionalno organizovali apsolventsko veče sa ostalim kolegama koje studiraju na nikšićkim fakultetima (restoran Royal, 26.maj, 2023).

Nagrade

Na svečanoj sjednici Vijeća Filozofskog fakulteta, 17. oktobra 2022. godine, povodom obilježavanja 75 godina višeg i visokog školstva u Crnoj Gori, najboljim studentima na osnovnim akademskim studijama dodijeljene su nagrade.

Za najbolje master radove nagrađeni su: Marija Vujičić (Studijski program za obrazovanje učitelja), Mladen Delić i Filip Vujović (Studijski program za geografiju).

Na sjednici su upućene zahvalnice Elektroprivredi Crne Gore za izradu glavnog projekta elektroinstalacija, Skupštini opštine Nikšić na podršci oko uređivanja dvorišta naša dva fakulteta, utemeljivaču alumni kluba FF, prof. Savu Bogdanoviću, kao i Mirku Mrkiću-Ostroškom na ustupanju prava na publikovanje izuzetno vrijedne publikacije *Noć skuplja vijeka*, za naša dva fakulteta (Filozofski i Filološki), arhitekti Nebojši Adžiću na poklonu-projekat dvorišta.

Završetak 2022. godine obilježile su nagrade za istraživačka i akademska ostvarenja profesora Filozofskog fakulteta. Prof. dr Miroslav Doderović, redovni profesor, nagrađen je od strane Univerziteta Crne Gore za poseban doprinos razvoju naučnoistraživačkog rada i međunarodnom pozicioniranju Univerziteta Crne Gore.

Alumni klub

Alumni klub Filozofskog fakulteta je osnovan 17.10.2022. godine, na jubilarnoj svečanosti povodom 75 godina postojanja Filozofskog fakulteta. Skupštinu osnivača čine prof. dr Sava Bogdanović (predsjednik), Mirko Mrkić Ostroški (potpredsjednik), Vojislav Kovač (član), prof. dr Marijan Premović (član), prof. dr Vladimir Bakrač (član) i doc. dr Jovana Marojević (sekretar). Za sada Alumni klub broji oko šezdeset članova, ali se kontinuirano radi na pristupanju novih alumnista.

U proteklih 75 godina više od 19.600 studenata je uspješno završilo visokoškolsko obrazovanje, magistarske ili doktorske studije – oko 800 na Višoj pedagoškoj školi na Cetinju, 1.018 na Pedagoškoj akademiji, 1.845 na Nastavničkom fakultetu i 15.988 na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Svi oni djeluju, ili su djelovali, kao nezamjenjivi pedagoški stručnjaci, a uz to imaju, ili su imali, svoje mjesto i u svim sferama kulture, nauke, privrede, politike i ukupnog društvenog života u Crnoj Gori i mnogo šire. Alumni klub Filozofskog fakulteta u Nikšiću nudi mnogobrojne mogućnosti korišćenja ove razgranate mreže.

U Alumni klubu mogu se razmjenjivati raznovrsna i bogata iskustva ili se jednostavno ponovo susretati.

Misija Alumni kluba Filozofskog fakulteta je:

- Širenje svijesti u crnogorskom društvu o alumni ideji i kulturi kao obliku društveno odgovornog ponašanja;
- Širenje ugleda i promovisanje imena Filozofskog fakulteta;
- Povećanje osjećanja pripadnosti i lojalnosti alumnista Filozofskom fakultetu;
- Poboljšanje životnih i radnih uslova alumnista;
- Jačanje veze između matičnog fakulteta i generacija bivših i sadašnjih studenata kao i njihovih prijatelja u zemlji i svijetu;
- Zaštita zajedničkih interesa Filozofskog fakulteta – sve za dobrobit Filozofskog fakulteta, njegovih alumnista i prijatelja.

Tokom prve godine svog djelovanja, Alumni klub Filozofskog fakulteta započeo je nekoliko značajnih poduhvata u procesu ustanovljavanja i afirmisanja alumni kulture. Jedna od značajnih aktivnosti je i rad na formiranju baze diplomiranih studenata Filozofskog fakulteta odnosno svih njegovih ustanova prethodnica – Više pedagoške škole na Cetinju, Učiteljske škole u Nikšiću,

Pedagoške akademije u Nikšiću i Nastavničkog fakulteta. Ovaj proces se realizuje uz dragocjenu pomoć volontera, studenata sa Studijskog programa za Pedagogiju. Istovremeno, Alumni klub je započeo sa izradom Ljetopisa Alumni kluba Filozofskog Fakulteta, koji bi, osim ključnih podataka o istoriji pomenutih institucija, sadržao i popis pomenutih diplomaca, što bi bio prvi put da se imena nekadašnjih đaka i studenata nađu u okviru jedne zvanične publikacije.

Među aktivnostima koje je Alumni klub Filozofskog fakulteta organizovao tokom ove godine, a osim kontinuiranog procesa proširivanja mreže novih alumnista, izdajavamo i začetak aktivnosti promovisanja alumnista kroz publikovanje prigodnih intervjua o formativnim godinama njihovog studiranja na Filozofskom fakultetu. Naš prvi intervju uradili smo sa prof. dr Bojanom Spaićem, vanrednim profesorom Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, a koji je objavljen na novoustanovljenoj internet stranici alumni kluba. U pripremi su intervjui sa drugim alumnistima Filozofskog fakulteta.

Tokom ove godine, Filozofski fakultet je ugostio jedanaest nekadašnjih polaznika generacije 1959/60. Učiteljske škole u Nikšiću, i time zvanično dobio i nove alumniste.

U organizaciji Alumni kluba se, u oktobru tekuće godine, a uoči proslave Dana Filozofskog fakulteta, planira realizacija okruglog stola na temu akademske izvrsnosti, čiji će ušesnici biti alumnisti Filozofskog fakulteta. To će svakako biti i prilika za promociju *Ljetopisa Alumni kluba*.

UNESCO katedra

UNESCO katedra za obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava, prvobitno ustanovljena na Filozofskom fakultetu januara 2005. godine, obnovljena je 2023. godine. Potpisivanjem Sporazuma između Univerziteta Crne Gore i organizacije UNESCO, Katedra je dobila aktivni status koji će trajati do 30. juna 2025. godine. U radu Katedre mogu učestvovati svi članovi akademske zajednice Univerziteta Crne Gore, a Filozofski fakultet biće nosilac i inicijator djelatnosti s obzirom na to da je u fokusu njegove aktivnosti obrazovanje budućih nastavnika i drugih kadrova čije će profesionalne putanje uključivati podršku razvoju demokratskog građanstva i poštovanju ljudskih prava.

Aktivnosti Katedre u prethodnom periodu bile su uglavnom usmjerene na razvijanje međunarode mreže saradnje i implementaciju projekata na nacionalnom i internacionalnom nivou. Projekti su, između ostalog, imali za cilj pripremu budućih nastavnika na Zapadnom Balkanu za obrazovanje za demokratiju i ljudska prava, podsticanje demokratske školske kulture u Crnoj Gori i jačanje akademskog integriteta u visokom obrazovanju.

Katedra je djelovala kao centar izvrsnosti, kontinuirano doprinoseći promovisanju demokratskog društva i kulture mira i nenasilja, regionalne saradnje, promocije kulturne različitosti i mirnog suživota. Ciljevi postojanja ove Katedre su osmišljeni da pomognu Univerzitetu Crne Gore u njegovoj transformaciji u moderan i konkurentan univerzitet potpuno integrisan u Evropski prostor visokog obrazovanja i Evropski istraživački prostor.

Obnovljenim sporazumom sa organizacijom UNESCO, Univerzitet Crne Gore postao je dio UNITWIN/UNESCO Chairs programa, koji okuplja oko 900 visokoškolskih i naučnoistraživačkih institucija iz preko 120 zemalja i osnažuje ih umrežavanjem. Članstvo nudi posebnu priliku Univerzitetu Crne Gore da se uključi u razmjenu znanja kroz interdisciplinarnu globalne mreže institucija visokog obrazovanja, posvećenih unapređenju istraživanja, obuke i djelovanja ka održivom razvoju zasnovanom na socijalnoj, ekonomskoj i ekološkoj pravdi.

U okviru UNESCO katedre realizovano je nekoliko aktivnosti u cilju promovisanja i obilježavanja važnijih datuma. Studentkinje treće godine Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i obrazovanje 10. aprila 2023. godine u obilježile su Svjetski dan Roma, zajedno sa djecom četvrtog razreda OŠ „Luka Simonović“ (prof. razredne nastave Nataša Skakavac). Obilježavanje ovog važnog datuma je upriličeno u okviru predmeta: *Metodički pristup učenju kroz igru i stvaralaštvo* (predmetna profesorka Tatjana Novović). Pored ove aktivnosti studentkinje druge godine Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, zajedno sa djecom iz VJ „Sunce“ obilježile su *Svjetski dan Sunca* (8. maja. 2023.) kroz matematičke pokretne igre. Kroz igru na matematičkom poligonu, ali i pitanja studentkinje su skrenule pažnju na cilj i značaj ove zvijezde za planetu Zemlju. Uz podršku kancelarije Savjeta Evrope u Podgorice, UNESCO katedra je organizovala dvodnevne aktivnosti (9. i 10. maja) obilježavanja *Dana pobjede nad fašizmom* i *Dan Evrope*. Program je sadržao različite edukativne igre (*Evropa pitanje vrijednosti*) i radionice o kompetencijama demokratske kulture u školama (*Model kompetencija Savjeta Evrope*).

Investicije/Infrastruktura

Investiranje u infrastrukturu fakulteta je ključno za osiguranje kvaliteta obrazovanja uopšte i stvaranje podsticajne sredine za studente. Kako bi se djelatnost akademske zajednice odvijala optimalno, sprovedeni su značajni infrastrukturni projekti na Filozofskom/Filološkom fakultetu, uz snažnu podršku Univerziteta Crne Gore, u periodu od 2020. do 2023.godine. Pomenuti projekti obuhvatili su cijeli spektar aktivnosti, kao što su izgradnja i renoviranje prostora, poboljšanje ukupnog ambijenta, ali i dodatno uređenje zelenih površina.

Stvaranje prostornih i tehnoloških uslova za učenje i istraživanje ima pozitivan uticaj na kvalitet obrazovanja, gdje su studenti motivisaniji i efikasniji u učenju i radu, posebno kada se nalaze u prostorijama opremljenim najnovijom tehnologijom, kada imaju pristup adekvatnom materijalu u biblioteci i kada imaju mogućnost da se bave sportskim i vanastavnim aktivnostima. Takođe, investiranje u infrastrukturu fakulteta poboljšava radne uslove i za nastavnike i istraživače.

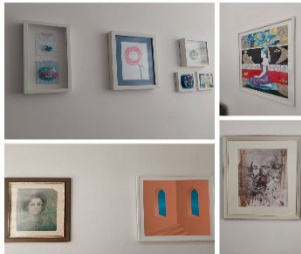
Kako je investiranje veoma izazovan proces koji uključuje planiranje, izradu idejnih i glavnih projekata, pripremanje i obezbjeđivanje dozvola, pronalaženje resursa, upravljanje projektima, saradnju sa lokalnom zajednicom itd. i uprkos svim navedenim koracima i uspješno prevaziđenim izazovima, u nastavku slijedi spisak, koji najbolje ilustruje postignuća i radove na infrastrukturi i uređenju ambijenta:

- Završeni su krovopokrivački radovi, krećenje kompletne fasade, ugradnja i montaža eloksirane bravarije u dijelu zgrade fakulteta u iznosu od oko 300.000 € u 2022.godini;
- Izvršena je sanacija i opremanje dekanata Filozofskog fakulteta, i sanacija i opremanje kancelarija računovodstva oba fakulteta, sanacija i opremanje Arhive; opremanje svečane sale u iznosu od oko 125.000€ u 2023.godini;
- Izgrađena je i postavljena ograda cijelom dužinom zemljišta na kojoj se nalazi zgrada fakulteta u iznosu od 15.000€ u 2022. godini;
- Izgrađena je i opremljena Studentska služba Filozofskog fakulteta u iznosu od oko 20.000€ u 2021.godini;
- Urađena je sanacija profesorskog kluba – bifa u iznosu oko 12.000 € u 2021.godini;
- Izrađeno je Idejno rješenje enterijera kluba - bifea u saradnji Filološkom fakultetom i Arhitektonskim fakultetom u 2023.godini u iznosu od oko 800€ za tehničku organizaciju i obezbjeđivanje nagrada studentima za idejna rešenja;
- Ugrađena i proširena je mreža i pokrivenost zgrade sa alarmom i video nadzorom u iznosu od oko 5.000 € u 2021.godini;
- U saradnji sa EPCG – instalirani su solarni paneli na zgradi fakulteta i stvaraju se uslovi za proizvodnju solarne energije – zgrada fakulteta je dobila još jednu namjenu – postala je mala solarna elektrana u 2023.godini;
- Sanirana je fiskulturna sala i svlačionice u iznosu od oko 6.000€ u 2021.godini;
- Završeni su radovi i instalirana je pumpa za tehničku vodu na bunaru u sklopu dvorišta fakulteta, zajedno sa Filološkim fakultetom u iznosu od oko 12.000€ u 2022.godini;

- U okviru projektantskih usluga – izrađen je Glavni projekt rekonstrukcije mašinskih instalacija u iznosu od 7.500 € u 2021.godini;
- Proširena je mrežna instalacija i dostupnost Interneta u cijeloj zgradi fakulteta od oko 10.000 € u 2021.godini;
- Okrečeno je prizemlje i prvi sprat zgrade, zajedno sa Filološkim fakultetom u iznosu od 10.000 € u 2022.godini;
- Nabavljena je i ugrađena je kompjuterska oprema u iznosu od 12.000 € u 2020/2021.godini;
- Opremljen i formiran je klub “Logos” u iznosu oko 2.000 € u 2021.godini;
- Otkupljena su autorska prava za divot izdanje „Noć skuplja vijeka“ P. II P. Njegoša, zajedno sa Filološkim fakultetom u iznosu od oko 6.000 € u 2022.godini;
- Izrađen je dokumentarni film o istorijatu Filozofskog fakulteta u 2022.godini u iznosu od 1.500€
- Elektroprivreda Crne Gore je u 2022.godini donirala izradu Glavnog projekta za jaku i slabu struju;
- Izgrađena je ulazna tabla za oba fakulteta, uređen je dio zelenih površina - donacija SO Nikšić u 2022.godini;
- Urađena su dva umjetnička murala – na zidu kod Studenske službe u zgradi fakulteta i na zidu u klubu/ kafeu – donacija kroz projekat koji je podržala SO Nikšić u 2022.godini;

- Izrađen je Idejni projekat za uređenje dvorišta – donacija arhitekta Nebojše Adžića u 2021.godini.
- Kupljene su tri umjetničke slike za Filozofski fakultet na aukciji u organizaciji Studentskog parlamenta UCG u iznosu od 800€ u 2023.godini.

- Donirano je 3000 knjiga/udžbeničke literature, enciklopedija i monografija od strane prof.dr Sava Bogdanovića u 2023.godini (pokriveni su troškovi prevoza knjiga u iznosu od 800€) i
- Donirano je u 2023.godini oko 1.500 knjiga/udžbeničke literature, enciklopedija i monografija od strane porodice Žarka Šćepanović, nekadašnjeg direktora biblioteke Filozofskog/Filološkog fakulteta.

